

تأثیر تغییر برنامه درسی دوره ابتدایی بر نگرش معلمان

نویسنده

سعدی گل سرخی

www.ketab.ir

سرشناسه	:	گلserخی، سعدی، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور	:	تأثیر تغییر برنامه درسی دوره ابتدایی بر نگرش معلمان/نویسنده سعدی گلserخی.
مشخصات نشر	:	کرج: موسسه نشر سیمرغ آسمان آذرگان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۶۸ ص: جدول، نمودار (رنگی).
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۸۲-۲۳۹-۲
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. [۶۵] - ۶۸.
موضوع	:	برنامه های درسی -- ایران -- تغییر -- نمونه پژوهی
موضوع	:	Curriculum change -- Iran -- Case studies
موضوع	:	تدریس عملی -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	:	Student teaching -- Iran -- Case studies
موضوع	:	معلمان -- ایران -- روابط با شاگردان -- نمونه پژوهی
موضوع	:	Teacher-student relationships -- Iran -- Case studies
رده بندی کنگره	:	BL ۲۸۰۶/۱۵
رده بندی دیویی	:	۳۷۵/۰۰۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۶۳۷۱۰۴

تأثیر تغییر برنامه درسی دوره ابتدایی بر نگرش معلمان

نویسنده: سعدی گلserخی

مؤسسه نشر سیمرغ آسمان آذرگان

نوبت چاپ: ۱ و ۱۴۰۰

چاپ و لیتوگرافی: چاپ پارسی

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۸۲-۲۳۹-۲

آدرس: کرج، جاده ملارد، گلستان ۴۳، ساختمان دیبا، واحد ۲۹ - کد پستی: ۳۱۶۶۹۳۶۸۶۹

چکیده

سازمانها برای بقا و بویایی خود ناگزیر به نوآوری و تغییرات هستند. دنیا به طور مداوم در حال تغییر است و به تعبیر دیگر یگانه امر ثابت در دنیای امروز تغییر است. نظام آموزش و برنامه درسی نیز از این قاعده عام خارج نیست. تغییرات برنامه وقتی ظهور می یابد که به اجرا گذاشته شود. اجرای برنامه های جدید و رابطه برنامه های جدید با برنامه های جاری یکی از موضوعات حائز توجه برای برنامه ریزان درسی بوده و هست؛ برنامه ریزان درسی به درستی می دانند که در این مسیر نقش اصلی را معلمان دارند. معلمان به عنوان مجریان برنامه های آموزشی و عنصر اصلی هر گونه تحول در نظام آموزش و پرورش هستند اگر باورهای منطبق با اهداف در نظر گرفته شده در تغییرات برنامه درسی داشته باشند می توانند با عملکرد مناسب و اثرگذار در تحقق اهداف مورد نظر نظام آموزشی کمک کننده باشند. در این راستا هدف اصلی پژوهش بررسی نگرش معلمان پایه اول دوره تحصیلی ابتدایی نسبت به تغییر در برنامه درسی پایه ی اول ابتدایی است. جهت انجام این بررسی از پرسشنامه محقق ساخته ی نگرش سنج در سه طیف مثبت، منفی و متغی استفاده شده است. نمونه ی آماری مورد مطالعه در این پژوهش معلمان پایه ی اول دوره ی ابتدایی در منطقه ی دو شهرستان سنندج هستند. روش مورد استفاده به صورت تحلیلی- توصیفی و با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شده است. آزمون های آماری مورد استفاده در این تحقیق آزمون تی تک نمونه و نیز آنالیز واریانس یک راهه (ANOVA) است. نتایج تحقیق حاکی از این است که نگرش معلمان نسبت به تغییر روش تدریس (۵۵/۵ درصد در طیف مثبت) تغییر ارزشیابی (۵۸/۳ درصد در طیف مثبت) و تغییر اهداف آموزشی (۴۶/۲ درصد در طیف مثبت) مثبت بوده؛ بنابراین بیشترین میزان پذیرش تغییر از سوی معلمان نسبت به تغییر ارزشیابی شکل گرفته است؛ اما نوع نگرش معلمان نسبت به تغییر محتوای آموزشی منفی است (۴۴/۲ درصد در طیف منفی)، تفاوت قابل ملاحظه ای از لحاظ تفکیک ابعاد شناختی و عاطفی در سنجش شاخص تغییر محتوای آموزشی مشاهده نشده است. در ابعاد شناختی در تغییر ارزشیابی نگرش مثبت ۸/۳ درصدی نسبت به ابعاد عاطفی مشاهده می شود، در شاخص تغییر روش تدریس در ابعاد عاطفی گرایش مثبت تری نسبت به بعد شناختی مشاهده می شود (اختلاف ۱۳ درصدی) و نیز در سنجش شاخص تغییر اهداف آموزشی نیز با اختلاف ۱۰ درصدی، نوع نگرش معلمان از نوع شناختی مثبت است. نوع نگرش معلمان نسبت به تغییر برنامه تحصیلی نسبت به جنس پاسخگویان تفاوت معناداری را نشان نداده است ($P \text{ value} = 0/05 < 0/9$). اما نوع

نگرش معلمان به تفکیک سابقه کاری ($P \text{ value} = 0/05 > 0/01$) و میزان تحصیلات ($P \text{ value} = 0/05 > 0/001$) تفاوت معناداری را نشان می دهد. با افزایش سطح تحصیلات میزان پذیرش تغییر از سوی معلمان پایه اول دوره ابتدایی ناحیه دو شهرستان سمنان سنج افزایش یافته است. بیشترین ارتباط با نگرش نسبت به تغییر برنامه تحصیلی در سابقه ی کاری ۲۱- ۱۷ سال مشاهده شده است و میانگین سایر طبقات سابقه ی کاری سیر یکنواختی را در طبف های پاسخی مختلف طی نموده اند.

واژگان کلیدی: نگرش، تغییر برنامه درسی، دوره ابتدایی، معلمان.

www.ketab.ir

فهرست

۵	چکیده
۱۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۱۱	مقدمه
۱۲	بیان مسئله
۱۳	۱-۲ ضرورت و اهمیت انجام پژوهش
۱۵	۱-۳ سابقه انجام پژوهش (مبانی نظری و پیشینه)
۱۶	۱-۴ اهداف پژوهش
۱۶	۱-۴-۱ هدف اصلی
۱۶	۱-۴-۲ اهداف فرعی
۱۷	۱-۵ سوال های پژوهش
۱۷	۶-۱ تعاریف مفهومی و عملیاتی
۱۷	۱-۳-۴ برنامه درسی
۱۸	۲-۳-۴ تغییر در برنامه درسی
۱۹	۳-۳-۴ نگرش نسبت به تغییر در برنامه درسی
۲۰	۴-۳-۴ نگرش مثبت
۲۰	۵-۳-۴ نگرش منفی
۲۱	فصل دوم: مبانی نظری
۲۱	مقدمه
۲۱	۲-۱ اهمیت آموزش و پرورش ابتدایی
۲۲	۲-۲ برنامه درسی
۲۲	۳-۲ عناصر برنامه درسی
۲۲	۳-۴ مفهوم تغییر
۲۳	۲-۵ تغییر در نظام آموزش
۲۵	۲-۶ ماهیت تغییر در برنامه درسی
۲۶	۲-۷ ضرورت تغییر برنامه درسی متناسب با تغییرات امروزی
۲۷	۲-۸ اهمیت نقش مشارکت معلمان در برنامه ریزی درسی
۲۸	۲-۹ انواع واکنش به تغییر
۲۸	۲-۱۰ مقاومت در برابر تغییر
۲۹	۲-۱۱ نگرش
۲۹	۲-۱۲ اجرای نگرش
۳۰	۲-۱۳ ویژگی های نگرش

فصل سوم: روش تحقیق	۳۱
۳-۱ مقدمه	۳۱
۳-۲ روش تحقیق	۳۱
۳-۳ جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه گیری	۳۱
۳-۴ روش جمع آوری اطلاعات	۳۱
۳-۵ ابزار گردآوری اطلاعات	۳۲
۳-۵-۱ سوال های عمومی	۳۲
۳-۵-۲ سوال های تخصصی	۳۲
۳-۶ روایی و پایایی ابزار سنجش	۳۳
۳-۶-۱ روایی پرسشنامه	۳۳
۳-۶-۲ پایایی پرسش نامه	۳۴
۳-۷ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات	۳۵
۳-۷-۱ آزمون نرمال بودن داده ها	۳۵
۳-۷-۲ روش های آماری مورد استفاده	۳۵
فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق	۳۷
مقدمه	۳۷
۴-۱-۱ تحلیل توصیفی یافته های تحقیق	۳۷
۴-۱-۱ ویژگی های عمومی پاسخ دهندگان	۳۷
ویژگی های آماری مربوط به سطح تحصیلات پاسخ دهندگان	۳۹
ویژگی های آماری سابقه تدریس پاسخگویان	۴۰
۴-۲-۱ تحلیل استنباطی یافته های تحقیق	۴۱
۴-۲-۱ پاسخ به سوالات تحقیق	۴۱
فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات	۵۷
مقدمه	۵۷
۵-۱ یافته های توصیفی	۵۷
۵-۲ یافته های استنباطی	۵۸
پاسخ به سوالات تحقیق	۵۸
۵-۲-۱ وضعیت نگرش معلمان نسبت به تغییر روش تدریس چگونه است؟	۵۸
۵-۲-۲ وضعیت نگرش معلمان نسبت به تغییر اهداف آموزشی چگونه است؟	۵۸
۵-۲-۳ وضعیت نگرش معلمان نسبت به تغییر محتوای آموزشی چگونه است؟	۵۹
۵-۲-۴ وضعیت نگرش معلمان نسبت به تغییر ارزشیابی آموزشی چگونه است؟	۵۹
۵-۲-۵ تا چه حد بین نگرش معلمان نسبت به تغییر برنامه درسی به تفکیک میزان تحصیلات رابطه وجود دارد؟	۶۰